

EFOP-1.2.7-16-2017-00024

**A Gyermekvédelmi Központ,
Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Veszprém Vármegye**

**EFOP-1.2.7-16-2017-00024 azonosító számú
„Útravaló” elnevezésű projekt
tapasztalatainak bemutatása**

Veszprém, 2024.

Tartalom

1. Helyzetértékelés	3
1.1. Projekt alapadatok	3
1.2. Projekt indokoltságát alátámasztó faktorok	3
2. A projekt célkitűzései	5
2.1. A projekt céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz	5
2.2. A projekt intézményi célkitűzései	5
2.3. Célcsoport, projektbe bevont személyek	7
3. Projekt megvalósult programelemei és tapasztalataik, szakmai fejlesztések	8
4. A projekt hatásai	11
5. Utánkövetés	11

1. Helyzetértékelés

1.1. Projekt alapadatok

A Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Veszprém Vármegye és jogelőd intézményének EFOP-1.2.7-16-2017-00024 azonosító számú „Útravaló” elnevezésű projektje 2019. 11. 01. napjától 2022. 12. 31. napjáig valósult meg. A projekt támogatási összege: 17.577.435 Ft volt.

Az intézmény az együttműködés keretében vállalta, hogy a projekt megvalósításával hozzájárul a gyermekvédelmi szakellátásban részesülők, javítóintézeti ellátottak szociális kompetenciáinak javításához, a tanuláshoz, a családi életre való felkészítéséhez, önálló életkezdési feltételeinek javításához és az önálló életvitelre való alkalmasság kialakításához.

1.2. Projekt indokoltságát alátámasztó faktorok

A Központ „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján 1998. március 1. napjától Veszprém Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat néven, a GYIVI jogutódjaként működött, 2010. február 1. napjától Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, 2015. szeptember 1. napjától Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, 2016. július 1. napjától Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, 2017. március 8. napjától az Intézmény neve Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, majd 2021. július 1. napjától Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola (a továbbiakban: Központ) néven, 2023.03.07. napjától Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Veszprém Vármegye néven működik tovább. Rendeltetése, hogy megvalósítsa a gyermekvédelmi gondoskodás keretében reá háruló feladatokat, továbbá ellássa a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatban a hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Intézményünk 2021.július 01. napjától 215 fő engedélyezett férőhellyel rendelkezik. A bekerülési okok között elsősorban következetlen, nem megfelelő nevelési módszerek, a magasabb életkorú gyermekek esetében iskolai hiányzások, családi konfliktusok, szülők eltérő nevelési attitűdje, súlyos érzelmi és fizikai elhanyagolásból fakadó magatartási problémák álltak a háttérben, illetve tovább emelkedett azon pubertás - és serdülőkorú gyermekeknek a száma, akik saját magukat veszélyeztetik korábbi családi körülményeikből adódó nem megfelelő szocializáltságuk, és egyéb halmozottan jelenlévő lelki sérüléseik miatt

Az intézmény szakmai egységeiben olyan, elsősorban 18 év alatti gyerekek gondozása folyik, akikről szüleik valamilyen okból nem tudtak gondoskodni, vagy bántalmazták őket, vagy akiket környezeti okok, illetve családtagjaik, vagy saját viselkedésük miatt a gyámhatóság jobbnak látott otthoni környezetükből kiemelni. Mivel az esetek többségében nem önszántukból kerülnek a gyerekek a szakellátás rendszerébe, nem is értik meg, és nem is fogadják el az elhelyezésük okát, illetve célját, így előfordul, hogy elszöknek. Szökéseik célja általában

vérszerinti családjuk, otthoni barátaik soron kívüli meglátogatása, de előfordul, hogy egyszerűen kalandvágy, vagy valamitől, illetve valakitől való félelmük hajtja őket. Ilyenkor könnyedén bajba is keveredhetnek, ezért fontos mielőbbi megtalálásuk. Az engedély nélküli eltávozások hátterében sok esetben a gyermekek labilis lelki állapota húzódik meg. A megelőzés érdekében igyekszünk a gyermekekkel a problémáikról sokat beszélgetni, megoldásokat találni. Néha sikerül rábeszéléssel, megbeszéléssel megelőzni egy-egy szökést, engedély nélküli eltávozást. A gyerekek szabadidejének hasznos és tartalmas eltöltése, igényeikhez alakítása nagyon fontos a csavargások, szökések elkerülése érdekében is.

Intézményünkben a gyermekotthoni szakmai egységekben fejlesztő pedagógus foglalkozik a gyermekek iskolai segítségével, felzárkóztatásával, tehetséggondozásával egyaránt. A kollégákkal való folyamatos egyeztetés és egymás segítése elengedhetetlen, hiszen ők vannak napi kapcsolatban a gyermekekkel, így ők azok, akik elsőként észlelik a negatív mellett a pozitív önbizalom- és énkép-erősítő, illetve tanulmányi sikerességi tendenciákat. Nagy öröm, ha az erősebb, jobb képességekre építkezve, illetve rejtett, vagy elhanyagolt tehetségterületek mentorálásával tehetséggondozást végezhetünk. Ennek kiváló terepet biztosíthatnak a különféle kreatív foglalkozások, amelyek segítik az önkifejezést, motiválnak a játékos ismeretszerzésre, nyitnak a társas kapcsolatokra és a szabadidő hasznos, értékes eltöltésére adhatnak lehetőséget. A kimondottan pedagógiai-pszichológiai segítségnyújtást kívánó tevékenységek mellett elengedhetetlen a pozitív kompetencia-készítés, a bátorító nevelés és élménypedagógia. Az otthonokban gyakran alkalmazott „művészetterápiás” csoportfoglalkozások alapjai lehetnek, egy-egy gyermekben rejlő tehetség felfedezésére, majd kibontakoztatására, vagy a benne lévő feszültségek oldására. Az azonosítás során nehézséget jelenthetnek bizonyos személyiségjellemzők és egyéni, akár viselkedéses sajátosságok, a hátrányos családi helyzet. Mindezek maszkolthatják, vagy akár teljesen elfedhetik a gyermek tehetségét. Éppen ezért kiemelt fontosságú a türelem és a megfelelő felkészültség az azonosítás során. Lakásotthonainkban megfelelő terepet biztosíthatnak a tehetségígéreték azonosítására a különböző háziversenyek (pl. rajzpályázatok, táncversenyek, szavalóversenyek stb.), regionális kupák (pl. teqball kupa, futball kupák) vagy szabadidős keretekben élménypedagógiai foglalkozások (pl. sorversenyek, sportnapok). Ezek a foglalkozások a tehetségek felfedezésén túl valódi, kézzelfogható sikerélményt adnak, értékrendet közvetítenek, alkotómunkára inspirálnak, együttműködésre nevelnek, feszültséget csökkentve kudarctűrésre is tanítanak képesség- és személyiségfejlesztő hatásukkal. A tehetséges gyermekek motivációjának fenntartásához elengedhetetlen egy (vagy több) mentorszemély (jelen)léte, aki „kíséri”, támogatja a gyermeket képességeinek kibontása során. Ez a személy lehet egy nevelő vagy fejlesztőpedagógus, de akár külső foglalkozásokon dolgozó pl. futballedző, tánctanár, helyi asztalosként dolgozó vállalkozó stb. egyaránt. Az Intézményben arra törekszünk, hogy ezeknek a kapcsolatoknak a kialakítását és fenntartását elősegítsük, hiszen a mintaként szolgáló felnőtt személy, vagy akár kortárs csoport vagy kortársszemély támogatása elengedhetetlen lehet a tehetséges gyermekekben rejlő lehetőségek kibontakoztatása során. Előfordul, hogy a valamely területen tehetséget mutató gyermekek bizonyos esetekben a közoktatási intézményekben nehézségekkel küzdhetnek, „unatkoznak”, figyelmük a tanórákon nehezen leköthető. Éppen ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az intézményünkben tehetségígéretként azonosított gyermekek pedagógusaival, tanítóival és tanáraival folyamatos és jó kapcsolatot ápoljunk, együtt segítsük a gyermekek előrejutását és boldogulását.

A bántalmazási és rendkívüli esetek számának növekedése egyértelműen jelzi, hogy a nevelt gyermekek számára ventillációs lehetőséget szükséges biztosítani akár sportfoglalkozások, akár drámapedagógiai, pszichológiai csoportok szervezésével. Kiemelt az ezek lebonyolításához megfelelő szakképesítéssel rendelkező szakemberek bevonása, akár önkéntes tevékenységek

formájában, a segítő munkába és a munkavállalóink képzése az egyes esetek eszkalálódásának megelőzéséhez. Kiemelkedően fontos feladat a szabadidő sokszínű tervezése, eltöltése, nevelt gyermekeink részére rendszeres elfoglaltság biztosítása, hiszen az unatkozó gyermek az unalmát agresszióba, magatartási problémákba fordítja át. Az a gyermek, akinek folyamatosan van hasznos és érdekes elfoglaltsága a szabad idejében, az sokkal kezelhetőbbé, nyugodtabbá, kiegyensúlyozottabbá válik, ezáltal magatartási problémája és agressziója a háttérbe szorul. Mindezek figyelembevételével igyekeztünk minél változatosabb lehetőségeket biztosítani a szabadidő hasznos eltöltése érdekében minden szakmai egységünkben.

Fentiekben részletezettek okán a projekt megvalósítása intézményünkben szükségessé és indokolttá vált.

2. A projekt célkitűzései

2.1. A projekt céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz

A projekt megvalósításával hozzájárultunk az intézményben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek szociális kompetenciáinak javításához például az önismereti tréninggel, a kommunikációs és kooperációs képesség fejlesztésével, a munkamotiváció felkeltését elősegítő programsorozattal, a munkaerő-piaci integrációt elősegítő tevékenységgel, a munkára nevelő foglalkozásokkal. A családi életre való felkészítésükhöz a pénzügyi tréninggel, életmód táborral; önálló életkezdesi feltételeinek javításához a személyiségük érését célzó csoportfoglalkozásokkal és az önálló életvitelre való alkalmasság kialakításához a túlélő táborral, a növénytermesztést, állatgondozást célzó programokkal.

A projektben közös programot terveztünk szülőknek, gyermekeiknek a szakemberek jelenlétével, a nevelési nehézségekkel küzdő szülők mentális erősítése érdekében. A program segítette a gyermekotthoni ellátásban részesülők társadalmi integrációját, hiszen a programok az önállóságra nevelnek, önfenntartó képességet javítanak, felkészítenek a családi életre. Fejlesztik az ellátottak szociális kompetenciáját, megerősíti a családi kapcsolatokat. A tevékenységek a kulturált szabadidő eltöltését támogatják, arra vonatkozó igény kialakulását szolgálják.

A program eredményeként több hátrányos helyzetű fiatal válhat majd képessé az önálló életkezdesre. A pénzügyi, gazdálkodási képességek elsajátításával javul mérlegelési képességük, lehetőségük van a tervezési folyamatok kipróbálására, a döntésre, a visszacsatolásra valamint a tapasztalati korrekcióra. Ebben való jártasság megszerzésével javul önértékelésük. A programba beleépítettük a siker lehetőségét. Ezzel lehetőségük lesz a résztvevőknek önismeretük fejlesztésére. A pénzügyi gazdálkodási képességek megszerzésével növekszik társadalmi elfogadásuk. Biztosabb alapokra tervezhetik saját családjukat, ezzel lehetővé válik számukra életminőségük javulása.

2.2. A projekt intézményi célkitűzései

2.2.1. A projekt céljainak meghatározása

A projekt általános célja, hogy ellátottjaink, gondozottjaink alkalmassá váljanak a társadalmi elvárásoknak megfelelni, társadalmi integrációjukat elősegítse, megtanuljanak önálló életvitelt folytatni valamint párkapcsolataikban értékkevető családi életet élni.

További céljaink voltak:

- Gondozottjaink megfelelő motiváltsággal rendelkezve váljanak alkalmassá a társadalom számára hasznos munka végzésére.
- Ismerjék önmagukat, lehetőségeiket, képességeiket, növekedjen önbizalmuk és az életbe vetett hitük.
- Tanulják meg az önálló döntéshozást, legyenek kitartóak, képesek a hibák javítására és az újrakezdésre.
- Rendelkezzenek a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges ismeretekkel, igénnyel, képességekkel.
- A szórakozási formáik megválasztásában hagyatkozzanak a hagyományos magyar kultúra értékeire. Ismerjék meg az alkotás örömeit, a népi művészeteket, illetve a modern kultúra jellemzőit.
- Tudjanak védekezni az internetes zaklatással, megfélemlítéssel, az ebből következő áldozattá válással szemben.
- Természeti környezetüket óvják. Mindennapi életüket a környezettudatos magatartás jellemezze.
- Sajátítsanak el ismereteket a vidéki életmódhoz tartozó családi gazdálkodásról, amely segíti önállóságukat, javítja életminőségüket.
- Rendelkezzenek kooperációs kommunikációs ismeretekkel, a társkapcsolatok és a társadalmi érintkezési formák terén.
- Ismerjék és tudják érvényesíteni jogaikat. Jogkövető magatartás képességével rendelkezzenek.

Elsődleges feladatunk volt a gyermek személyiségének teljes körű fejlesztése. A mentális segítségadás elsősorban személyes beszélgetések alapján valósult meg, de csapatépítő, közösségfejlesztő közös játékok, élmények is segítettek a gyermekek megküzdési módszereinek kialakítását. Ezekben a feladatokban a pszichológusok munkáját a nevelők és a szakalkalmazottak segítették.

Gondozottaink az alábbi csoportokra oszthatók személyiségjegyeik alapján:

1. Oppozíciós, gátlatlan, agresszív viselkedésű fiatalok
2. Pszichotikus jegyeket hordozó, affektív zavarral küzdő, autoagresszív viselkedésű fiatalok
3. Egyéb beilleszkedési, emocionális, kötődési, kapcsolati, társas zavarral küzdő fiatalok
4. Addikciós problémával küzdő fiatalok. Az addikciós probléma általában társul valamelyik csoportproblémához az 1-3. csoportból,
5. Traumatizált kisebb gyermekek, akiknek fejletlen a személyiségük, érzelmi intelligenciájuk, mentális képességeik, teljességgel hiányzik a szabály és feladattudatuk, magatartásukra antiszociális megnyilvánulások jellemzőek.

A pedagógiai-pszichológiai segítségnyújtás ezek figyelembevételével szerveződött. A kimondottan pedagógiai-pszichológiai segítségnyújtást kívánó tevékenységek mellett elengedhetetlen a pozitív kompetencia-képzés, a bátorító nevelés és élménypedagógia. Mindezekhez szervesen illeszkedik gyermekotthonok szabadidő-pedagógiai módszereinek gyakorlata és azok beépítése neveltjeink személyiségébe. Célunk, hogy a lehetőségekhez mérten visszagondozzuk családjukba azokat a gyermekeket, akiknél ez a lehetőség adott. Akik nélkülözni kényszerülnek a családi háttérrel, azok számára olyan praktikus ismereteket kell nyújtanunk a felnőtté válásuk folyamatában, hogy nagykorúságukat elérve akarjanak és képesek is legyenek munkát vállalni, a társadalom hasznos tagjaivá válva családjukról gondoskodni képes felnőtté váljanak.

2.3. Célcsoport, projektbe bevont személyek

A projektbe bevont célcsoport a Gyermekvédelmi Központ Veszprém Vármegye ellátotti köre volt, az ideiglenes hatállyal elhelyezett és nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátottak, összesen 180 fő.

Közvetlen célcsoportok:

A gyermekotthonban, lakásotthonban nevelkedő, illetve – 2021. január 01. napjáig-nevelőszülőknél elhelyezett, a Gyvt. alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek 7-18 éves korig, normál, különleges, speciális és kettős ellátási szükséglettel. Utógondozói ellátott fiatal felnőttek 18-24 éves korig, akik részben tanulmányaikat folytatják, önálló életre készülnek, részben felnőtt szociális ellátásra várnak.

Az ellátottak jellemzően Veszprém megye területéről kerültek a szakellátásba. Többszörösen frusztrált, szocializációs, magatartási zavarokkal küszködő, normál értelmi képességekkel rendelkező illetve mentálisan enyhe és közép súlyos, súlyos vagy halmozott fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok. Részképességekben történő felzárkóztatás, beilleszkedési zavarai korrekciója, a helyes normakövető magatartás és szabályrendszerek kialakítása, társadalmilag elfogadható kommunikációs képesség kialakítása. Érzelmi intelligencia fejlesztése szükséges

Közvetett célcsoportok:

Az ellátottak szülei, családtagjaik körében gyakori az alulképzettség, munkanélküliség, alkohol problémák. Több esetben kriminalizáció, letöltött vagy éppen most töltendő börtönbüntetés gyakori ezen szülők körében. A gyermekek ellen elkövetett abúzus, a bántalmazás legkülönbözőbb formái jelennek meg. Sok esetben nem rendelkeznek állandó lakhellyel, vagy nagyon alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek. Nem biztosítják gyermekeik rendszeres iskolába járását, előmenetelüket nem kontrollálják, a közoktatási intézményekkel kapcsolatot nem tartanak.

A nevelőszülői hálózatban, a gyermekotthonokban – ideértve a lakásotthonokat és az utógondozói otthont – dolgozó valamennyi szakember munkatárs rendelkezik a szükséges és előírt szakképesítéssel, illetve megszerzése folyamatban van. Részükre szükséges a rendszeres konzultáció, továbbképzés és szakmai tapasztalatcsere. Biztosítandó részükre a kiégés megelőzése, mentális karbantartásuk, amelyben segítséget nyújtanak a tervezett közösségi programok.

A nevelőszülők valamennyien rendelkeznek a szükséges és előírt szakképesítéssel.

A nevelőszülői hálózatra megyén belül két fő pólus jellemző, Sümeg város környéke és Veszprém megyeszékhely környéke. A sümegi közösségre jellemző az önszerveződés, öt éve egyesületet alapítottak. A nevelőszülők közötti személyes találkozásra, szakmai egyeztetésre, kapcsolatteremtésre kevés a lehetőség, szükséges ennek megteremtése. A települések közösségében a nevelőszülői munka annál elfogadottabb és elismertebb, minél sikeresebb

Jelen hatástanulmány elkészítése a teljes érintetti kör vonatkozásában nem tudott megvalósulni, hiszen az intézményben, az elmúlt években bekövetkezett szerkezeti átalakítások, egyházi kiszervezések a teljes nevelőszülői hálózatot érintették.

Jelen hatástanulmány elkészítését a jelenlegi intézmény Bakonycsérnye, Hajag Turistaszálló, Rák tanya, Bárdudvarnok-Bánya, Písi-völgy, Komárom, Pilismarót, valamint az intézmény korábbi telephelyei közül Sümeg, Gyulafirátót, jelenlegi telephelyei közül Lókút, Pápa, Bakonyoszlop, Zirc, Gic, Veszprém településeken található lakásotthonainkban valósult meg

3. Projekt megvalósult programelemei és tapasztalataik, szakmai fejlesztések

3.1. A vidéki élet értékeinek fel- és megismertetésével a háztáji gazdálkodást támogató kisállat tenyésztő és növénytermesztő programok.

A gazdaságban megvalósuló programok és a fiatalok által a gazdaságban végzett tevékenységek több célt is szolgálnak:

- fokozzák a gondozottak önellátási képességét (élelmiszer előállítás);
- a munka által előállított érték (alkotás) megtapasztalása révén hozzájárulnak az önbecsülés növekedéséhez;
- hozzájárulnak a megfelelő munkamorál kialakulásához, avagy megerősödéséhez;
- a közös munka közben kialakuló kapcsolat lehetőséget teremt az egyénre szabott élménypedagógiai elemek beépítésére.

Figyelembe véve, hogy a gondozottak jelentős része igen magas aktivitási szinttel, azonban átlagosnál gyengébb önkontrollal rendelkezik az állatok közt, állatokkal végzett munkák, valamint az állat asszisztált foglalkozások hozzájárulnak a tudatos kontroll, a koncentráció képesség és a figyelem fejlesztéséhez. A kétkezi munka terápiás hatásai már bizonyítottak. A gazdálkodási munkák esetében a személy élőlényekkel kerül kapcsolatba, amely kapcsolat a munka terápiás hatásain felül további kedvező hatásokkal jár a személyiségfejlődésre nézve. Jelen célcsoport számára különösen fontos, hogy az önellátásra való képességeik kialakuljanak, fejlődjenek.

Hatása: A szakmai programokba, éves szakmai tervbe beépítésre kerültek a programban definiált fókuszterületek

3.2. Táborok, egy- vagy többnapos kirándulások szervezése a gyermekek, utógondozottak, utógondozói ellátottak számára.

A programok megszervezésével célunk volt a gyermekvédelmi szakellátásban élők pénzkezelési és gazdálkodási ismereteinek javítása, ezáltal a társadalomba való integrálásuk, problémamegoldó, konfliktuskezelő módszereik bővítése. A tábor azon gondozottak számára valósult meg, akik részt vettek a pénzkezelési programsorozaton. Célja a fiatalok gyakorlati tapasztalat szerzése a pénzügyi, gazdálkodási területen valódi élethelyzetben, valamint gazdasági ismeretek, tapasztalatok megszerzése játékos gyakorlatokon keresztül.

Hatása: A szakmai programokba, éves szakmai tervbe beépítésre kerültek a programban definiált fókuszterületek

3.3. Terápiás hatású foglalkozások (agyagozó foglalkozás)

A program célja a személyiségfejlesztés, szorongásoldás az agyagozás technikája által. A foglalkozások során a résztvevők megismerték az anyagot, a csodálatosan formálható agyagot, és kedvükre, ízlésük szerint formát adtak neki. Ezzel kifejezheték teremtő erőiket és szavak

nélkül is elmondhatták gondolataikat. A manuális munka oldja a felgyült feszültségeket. A közösséghez való tartozás pedig elemi szükséglete az egyénnek.

Hatása: Az alkotó tevékenységek, az élménypedagógia terápiás előnyeit szem előtt tartva intézményünk – a korábban is jó gyakorlatként egyes telephelyeken alkalmazott – módszereket, egyéni vagy csoportos foglalkozásokat kiterjeszti többi telephelyére is.

3.4. A munkaerő piaci integrációt elősegítő tevékenységek: pályaaorientáció: rendszeres, strukturált, munkára nevelő foglalkozás.

Ennek a programnak a célja, hogy keretein belül a gyermekek és a fiatalok útmutatást kaphattak a számukra megfelelő pálya megtalálásában. Sokuk számára ez jelentheti az utolsó lehetőséget arra, hogy olyan segítséget kapjanak, amellyel élve megtalálhatják a nekik megfelelő pályaaorientációs utat, elősegítve, hogy tanulmányaik végeztével, elsajátítva az ide vonatkozó készségeket, be tudjanak illeszkedni a munka világába, a társadalomba.

Hatása: Az intézmény fejlesztőpedagógusainak és szakembereinek bevonásával kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy anélkül nevelkedő gyermekek az önálló életvitelhez szükséges ismereteket tapasztalati tanulás, mintakövetés nyomán is elsajátítsák, bevonásra kerüljenek a mindennapi tevékenységekbe.

3.5. A célcsoporttal közvetlenül foglalkozó, a pályázó intézmény által foglalkoztatott szakemberek, önkéntesek programra való felkészítése a pályázó által tartott szemináriumok keretében.

A pályázati projekt záró ünnepsége, melyen a nyilvánosság és a szakemberek számára bemutattuk a projekt eredményeit, komplex programjainak megvalósulását, mely az ellátott gyermekek önfenntartó képességéről és családi életre való felkészítéséről szólt.

Hatása: Az intézményben tapasztalt magas fluktuáció okán számos új munkatárs érkezett a projekt megkezdése óta intézményünkbe. A projekt nyomán fontossá vált, hogy szakmai fórumokat, kerekasztal beszélgetéseket, esetmegbeszélő szakmai napokat szervezzünk és rendszeresítsünk intézményünkben, ahol a jó gyakorlatok átadása, hospitalizáció és szakmai előremutató munka kialakítható.

3.6. A program folyamatába illeszkedő, annak célját erősítő táborok, egy- vagy többnapos kirándulásokszervezése a gyermekek, utógondozottak, utógondozói ellátottak számára.

A „Túlélő” tábor célja, hogy a gyerekek érezzék meg saját határaikat, kompetenciáikat, saját maguk szükségleteit mérjék fel és kielégítésükre ne mások által készen kapott megoldást kapjanak, hanem maguk is cselekvő részesei legyenek a folyamatban, csapatépítés. Célunk, hogy erkölcsi fejlődésüket elősegítsük, szabadidejük hasznos eltöltéséhez pozitív mintákat adjunk, melyek a devianciák megelőzését szolgálják.

3.7. Gazdálkodj program

Cél volt a fiatalok gyakorlati tapasztalat szerzése a pénzügyi, gazdálkodási területen. Gazdasági ismeretek, tapasztalatok megszerzése játékos gyakorlatokon keresztül történt. Célunk volt, hogy megtanulják a gazdaságot működtető fogalmak jelentését, a köztük lévő összefüggéseket. Ismerjék meg az azonosságokat a köznapi életben használt fogalmak és a közgazdasági fogalmak között. Rendelkezzenek olyan ismeretekkel, melyek megkönnyítik életük során az anyagi problémák kezelését, segítik egyéni, családi, vállalkozói tevékenységüket.

3.8. „Internetes zaklatás” program

Az internet adta lehetőségek és a veszélyek megismertetése volt ennek a projektnek a célja. A biztonságos használat elsajátítása, tudatos felhasználóvá válás. A veszélyek felismerése, segélykérés. Az interaktív előadás ismereteket nyújtott a veszélyeztetett korcsoport, a kamaszok számára az internet nyújtotta lehetőségekről és a rájuk leselkedő veszélyekről.

Hatása: A projekt tapasztalatai alapján rendszeresen biztosítunk a jövőben is edukációs alkalmakat az internetes veszélyek témájában ellátottaink számára.

3.9. Kommunikációs képesség fejlesztését szolgáló programsorozat „Kommunikáció és kooperáció”

Cél volt a gyermekvédelmi szakellátásban élők kommunikációs-kooperációs képességeinek javítása, ezáltal a társadalomba való integrálásuk, iskolai, munkahelyi beilleszkedésük segítése, problémamegoldó, konfliktuskezelő módszereik bővítése.

Hatása: A projekt nyomán beépítésre kerül az intézményi pszichológusok bevonásával a csoportos kommunikációs tréningalkalmak szervezése az ellátottak számára.

3.10. A családon belüli kapcsolatokat támogató program (legalább 1 alkalommal, egész napos rendezvény) a közvetlen célcsoport valamennyi tagjának bevonásával.

A családi kapcsolattartó eseményre meghívást kaptak azon gyermekek szülei, testvérei, valamint hozzátartozói, akik rendszeres kapcsolatot tartanak a gyermekekkel. A családi kapcsolatok kialakítása és erősítése kiemelt feladat a nevelésbe vett gyermekek esetében is. Az intézményben törekszünk arra, hogy ahol lehetséges, a gyermekek hazagondozását elősegítsük, a köteléket szüleikkel, testvéreikkel, hozzátartozóikkal erősítsük. Tekintettel arra, hogy a nevelésbe vett gyermekek mindennapi életvitelébe kevésbé kapcsolódnak be a családtagok, hozzátartozók így a közös programokon, együttes élményszerzés kiemelkedő jelentőséggel bír és megalapozhatja a későbbi családi kapcsolatok minőségét. Emellett fontos, hogy a hozzátartozók, családtagok közelebb kerüljenek az intézményhez, ahol a gyermekek

nevelkednek, jobban megismerjék az őket körülvevő és gondozó szakdolgozókat, tudjanak arcokat társítani a gondozási helyen foglalkoztatottakhoz.

Hatása: A projektbe bevont családtagok visszajelzései alapján nyitottak a kapcsolattartás minőségét javító intézményi programok, közös rendezvények kialakítására, így az intézmény jövőbeni tervei közt mindenképpen szerepet kap évente 1-2 alkalommal megrendezésre kerülő közös programsorozat.

4. A projekt hatásai

Az egyes programelemek közvetlen hatásait az előző fejezet tartalmazza.

a.) Társadalmi és gazdasági hatások tekintetében a projektben elsajátított készségek, ismeretek okán a projekt résztvevői számára javulhattak az esélyek a munkaerő-piaci integrációra. A személyhez és családhoz kötődő jogok tekintetében megfelelő ismeretekkel bírnak, erősödik egészségük, képesek lesznek érvényesíteni az esélyegyenlőséghez való jogukat.

A projekt megvalósításával hozzájárultunk az intézményben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek a kommunikációs képesség fejlesztésével, a munkamotiváció felkeltését célzó programmal, a családi életre való felkészítésükhöz a pénzkezelési tréninggel, életmód táborral, önálló életvitelre való alkalmasság kialakításához a túlélő táborral, a növénytermesztést, állatgondozást célzó programokkal, mozgásterápiával, művészetterápiás foglalkozásokkal, kapcsolattartó hétvégéekkel, internetes zaklatás megelőzése érdekében tartott programmal. A program segítette a gyermekotthoni ellátásban részesülők társadalmi integrációját, hiszen a programok az önállóságra neveltek, öfenntartó képességet javítanak, felkészítenek a családi életre. Fejlesztik az ellátottak szociális kompetenciáját, megerősíti a családi kapcsolatokat. A tevékenységek a kulturált szabadidő eltöltését támogatták, arra vonatkozó igény kialakulását szolgálták. A program eredményeként több hátrányos helyzetű fiatal válhat majd képessé az önálló életkezdesre.

b. Környezeti hatások tekintetében az érintett mezőgazdasági tevékenységet folytató közösségek a kerti hulladékok komposztálását 100%-ban megvalósítják. A projekt hatásaként valamennyi telephelyünkön bevezetjük a szelektív hulladékgyűjtést. A levegő tisztaságának védelme érdekében semmilyen körülmények között nem folytatunk égetést. A külterületen történő zenehallgatást minimalizáljuk. A környezeti fenntarthatósági szempontokat az intézményi egységek házirendjében a projekt idején túli időszakra is rögzítjük.

5. Utánkövetés

A programban résztvevők életútjának nyomon követése során kihívást jelent hogy az eredményes segítségnyújtás, a vérszerinti szülők élethelyzetében bekövetkezett pozitív változások okán az ellátott gyermek, fiatal visszakerül a családjába, hazagondozás történik. Emellett a programban résztvevő fiatal felnőttek egy része esetében az utógondozás lezárult, az intézménynek az ellátórendszerből kikerült fiatal felnőttek életének nyomon követésére, utókövetésre nincs lehetősége. A kapcsolatfelvétel lehetősége a fiatal felnőttek számára nyitva áll. Az intézményben a közeljövőben sor kerül olyan, az ellátórendszerben nevelkedett fiatal felnőtt/ek által tartott előadásorozatokra, ahol már felsőfokú végzettséget szerzett fiatalok segítik a még szakellátásban nevelkedő társaikat és adnak tanácsokat az önálló életvitel, a

munkaerőpiacon való érvényesülés és az eredményes, szép családi élet és tartós interperszonális kapcsolatok kialakítására vonatkozóan.

